

К 792/Д 87



120000868770

ЛИАМ ШЕКСПИР

ДВАНАЙСЕТА НОЩ

КОМЕДИЯ

ПРЕМИЕРА

на 5 октомври от 19 ч. в операта

III постановка за сезона

1985—1986

К 761

К 1985
109

761

ДВАНАЙСЕТА НОЩ

превод
ВАЛЕРИ ПЕТРОВ

постановка
СЛАВИ ШКАРОВ
заслужил артист

декори
ИВАН ПОПОВ

костюми
ВИОЛЕТА РАДКОВА

музика
МИХАИЛ ШИШКОВ

пластика и танци
СТОЯН ГЕОРГИЕВ

представлението се води от
ЕФРОСИНА ГРИГОРОВА

текста следи
РОЗА ЯЧЕВА

Действащи лица:

ОРСИНО, княз на Илирия	ЛЪЧЕЗАР ЯНЕВ
СЕБАСТИАН, брат на Виола	ДИМИТЪР ДИМЧЕВ
АНТОНИО, морски капитан, приятел на Себастиан	ОГНЯН ЖЕКОВ
КАПИТАНЪТ, приятел на Виола	ТРАЙКО НАЧЕВ
ВАЛЕНТИН	ХРИСТО ПАМУКОВ
ТУРИО	ДРАГОМИР СТОЙКОВ
благородници от двора на княза	
СЪР ТОБИ ХЛЪЦ, вуйчо на Оливия	ЦАКО ДАЧЕВ
	заслужил артист
СЪР АНДРЮ ЧИКЧИРИК	НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ
МАЛВОЛИО,	ЛЮБОМИР ФЪРКОВ
домоуправител на Оливия	
ФЕСТЕ, шут на Оливия	КОСЬО СТАНЕВ
ОЛИВИЯ	МИЛАНКА ПЕТРОВА
ВИОЛА	БОЙКА ВЕЛКОВА
МАРИЯ, прислужница на Оливия	ДАНИЕЛА ГОРАНОВА

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"



1200000868770

МЯСТО НА ДЕЙСТВИЕТО — СТОЛИЦАТА НА ИЛИРИЯ
И МОРСКИЯ БРЯГ, НЕДАЛЕЧ ОТ НЕЯ.

447794



Извънредно трудно е да се определи хронологията на Шекспировото творчество, тъй като времето на първата публикация на пиесите не съвпада с времето на тяхното написване и поставяне на сцената. В резултат на дълги и старателни изследвания е установена приблизителна хронология на творчеството на Шекспир. В основата на дадената таблица е хронологията на Е. К. Чембърс с някои отклонения:

- 1590 — Хенри VI, II част
Хенри VI, III част
- 1591 — Хенри VI, I част
- 1592 — Ричард III
Комедия от грешки
- 1593 — Тит Андроник
Укротяване на опърничавата
- 1594 — Двамата веронци
Безплодните усилия на любовта
Ромео и Жулиета
- 1595 — Ричард II
Сън в лятна нощ
- 1596 — Крал Джон
Венецианският търговец
- 1597 — Хенри IV, I част
Хенри IV, II част

- 1598 — Много шум за нищо
Хенри V
Веселите уиндзорки
- 1599 — Юлий Цезар
Както ви харесва
- 1600 — ДВАНАЙСЕТА НОЩ
- 1601 — Хамлет
- 1602 — Троил и Кресида
Добрният край оправя всичко
- 1604 — Мярa за мяра
Отело
- 1605 — Крал Лир
Макбет
- 1606 — Антоний и Клеопатра
- 1607 — Кориолан
Тимон Атински
- 1608 — Перикъл
- 1609 — Цимбелин
- 1610 — Зимна приказка
- 1612 — Буря
Хенри VIII

Шекспир е бил един от ония титани от епохата на Възраждането, за които пише Енгелс, даващ известна характеристика на хората от онова време. Често тия хора били издигани от демократична среда. Синовете на селяните, за наятчиите, гражданите, освободени от средновековните съсловни ограничения, се устремявали към различни области на дейност, изграждайки новата култура. Един от тези хора бил и Шекспир, най-великият гений на оная епоха.

Маркс смята творчеството на Шекспир за един от върховете на световното изкуство. Високо ценял реализма на Шекспир и Енгелс, който е писал за „Шекспировата живост и действеноост“. Белински е отбелязвал жизнената правдивост на Шекспировите произведения: „Притежавайки във висша степен дарбата да твори и надарен със светообхващащ ум, той същевременно притежава и тая обективност на гения, която го е направила предимно драматург и която се състои в способността да разбираме нещата така, както са, отделно от нашата личност, да се преселваме в тях и да живеем техния живот“.

Руският критик посочвал дълбокото социално и идейно значение на произведенията на Шекспир: „Че Шекспир е най-великият творчески гений, предимно поет, в това няма никакво съмнение; но слабо го разбират онези, които поради поезията му не виждат богатото съдържание, неизчерпаемия източник на уроци и факти за психолога, философа, историка, държавника и т. н. Шекспир предава всичко чрез

поезията, но предаваното от него далеч не принадлежи само на поезията“.

В произведенията си Шекспир е дал дълбоко и много странно изображение на своето време. Неговата драматургия е най-пълно художествено отражение на обществения живот от епохата на Възраждането. Погледът на Шекспир прониквал в самата същност на социалните отношения. С усета на истински гений той долавял пулса на своето време, забелязвал онова, което другите преди него още не били видели, откривал противоречията в самия зародиш на едни или други факти на социалния живот.

Шекспир притежавал изумително умение да възплъщава жизнените явления в типични образи. Хората, които той изобразявал, положенията, в които се оказвали неговите герои, съдържали оная висша степен на художествено обобщение, когато човек се показва в целия си ръст, в многостранните прояви на своята природа, изобразявайки онова общо, което е присъщо на даден тип, и притежавайки същевременно неповторима индивидуалност.



Театър „ГЛОБУС“

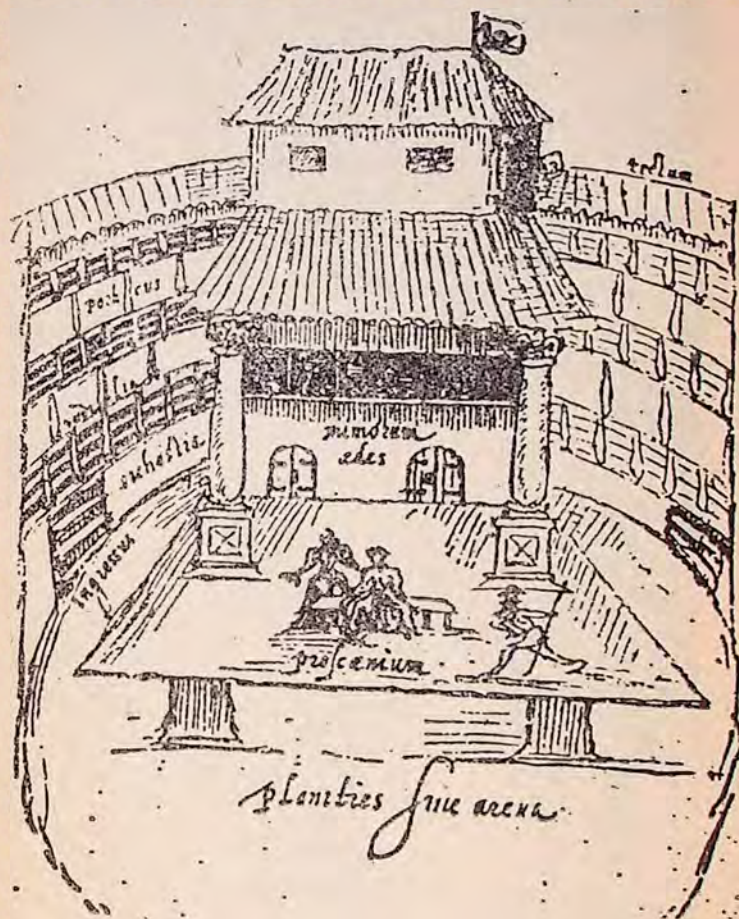
Героинята на „Дванайсета нощ“ — Виола, е в основата си как подобие на Розалинда, малко по-нежна, малко по-сантиментална, но способна и тя да обърне сълзите от очите си и да се смее на съдбата, за да я надвие с това. В тази лебедова песен на Шекспир като автор на весели комедии, написана към 1600 година, са събрани като че ли на ръчно най-различни мотиви от предишните комедии: бурята, която разделя брат и сестра, припознаването на близнаците и положението на Антонио, привидно изоставен в тежкия миг от този, който му дължи всичко, ни напомнят „Комедия от грешки“. Като героинята от „Двамата веронци“ преоблечената Виола трябва да защитава каузата на любимия пред своята съперница. Оливия надценява силите си, мислейки, че може да отрече любовното чувство, както правят мъжете в „Напразните усилия на любовта“. Малволио, заставен да мисли, че господарката му е влюбена в него, ни напомня за подлъгания Бенедикт. Като Титания и Фебе Оливия се влюбва в същество, с което любовта е невъзможен; и като Розалинда Виола може да се закълне, че никоя жена не притежава сърцето ѝ. Това събиране на познатите мотиви е накарало някои да виждат в самото заглавие на комедията намек за това, че с нея Шекспир е искал да се сбогува с веселието: Дванайсета нощ, или Богоявление, е последният ден от коледните празненства. Но почти всички тези мотиви се срещат вече в самия източник на комедията — повестта „Аполоний и Сила“ от Барнаби Рич; безбройните им варианти се повтарят в най-различни комбинации в

романсите на времето и пълното заглавие на комедията — „Дванайсета нощ, или Каквото щете“ — е по-скоро израз на веселия дух, който цари в нея. Шекспир едва ли е знаел предварително, че тази ще е последната му любовна комедия...

АЛЕКСАНДЪР СМИРНОВ

В комедиите на Шекспир има много волно веселие, жизнерадост, която се лее без край. Такова светоусещане е характерно за епохата на Възраждането, освободила човека от религиозноаскетичните вериги на средновековието. Възстановената в пълните си права плът взима ликуващ реванш, като не се съобразява с нищо, освен с човешката воля и разум. Понякога това се изразява в крайни форми, в оня „разгул“ на чувствата, с които ще се срещнем у Бокачо, Рабле, фламандските художници от XVII век. Това също може да се види и в комедиите на Шекспир: такива са фалстафовските похождения, сцените със сър Тоби Хлъц („Дванайсета нощ“), ярките шотовски епизоди, фойерверките от волни остротии, понякога дори в устата на целомъдрени девойки. Но трябва да кажем, че за разлика от многото свои съвременници, в чиито пиеси звучат аналогични мотиви, Шекспир винаги е съблюдавал в подобни сцени чувството за мярка. Той умее да придава на изобразявания характер лека, остроумна игра.

Още по-важна е другата страна от комедиите на Шекспир. Той рисува в тях идеалния свят на свободата, светли и благородни чувства. Ако жизнерадостта, „разгулът“ на чувствата в комедиите на Шекспир са своеобразен акт на борба както с католическото средновековие, тъй и със съвременното му лицемерно, пуританство, то този нарисуван идеален свят представлява онази положителна програма, която хуманизмът издига в противовес на сухата пресметливост и циничната алчност през епохата на първоначалното натрупване. Изразители на светлите чувства при Шекспир почти винаги са млади, жизнерадостни дворяни. В дадения случай Шекспир следва литературната традиция, и я следва много охотно: та нали бидейки хора от висшето съсловие, героите на комедиите са могли да имат широка свобода на действие и да се намират в минимална зависимост от житейските обстоятелства. Освен това, то дава възможност на Шекспир да сътворява празнична обстановка, тъй съществено за характера на неговите комедии, с типичните за тях пирове, балове, разходки из парка и т. н. Но всичко това съвсем не придава на чувствата на героите съловен оттенък. Те си остават по същество прости и общочовешки.



ТЕАТЪР „ФОРТУНА“. Реконструкция.



Гравюра от сборник песни 1662 г.

Г Л Е Д А Й Т Е
НАШИТЕ НОВИ ПОСТАНОВКИ

ЖИВОТЪТ — ТОВА СА ДВЕ ЖЕНИ от Стефан Цанев,
постановка Стоян Камбарев, сценография Иван
Попов, музика Юри Ступел

НЕРВИ ЗА ЛЮБОВ от Кирил Топалов, гост-режисьор
Маргарита Благисва, сценография Виолета Рад-
кова, музикално оформление Валя Бояджиева

ЧЕРНИ ОЧИ ЗА СЛУЧАЙНИ СРЕЩИ от Любомир
Пеевски, постановка Душко Добрев, сценография
Димитър Гилев

ДВАНАЙСЕТА НОЩ от Уилям Шекспир, постановка
з. а. Слави Шкаров, декори Иван Попов, костюми
Виолета Радкова, музика Михаил Шишков, пла-
стика Стоян Георгиев

Главен художествен ръководител и директор
АТАНАС БОЯДЖИЕВ — театровед

Завеждащ литературно бюро
ВАСИЛЕН ВАСЕВ — театровед

Режисьори
СЛАВИ ШКАРОВ, заслужил артист
ДУШКО ДОБРЕВ
СТОЯН КАМБАРЕВ

Главен художник
ВИОЛЕТА РАДКОВА

Художник-проектант
ИВАН ПОПОВ

Художник по рекламата
ДИМИТЪР ГИЛЕВ

Технически сътрудници:

завеждащ постановъчна част — Петко Шопов, художник-изпълнители — Цанко Цанев и Иван Памуков, ръководител „Организация и реклама“ — Дора Ковачева, ръководител на художественото осветление — Георги Харалампиев, завеждащ звуково оформление — Цвятко Ячев, театър-майстор Минчо Рачев, тапицерско ателие — Тодорка Кирова, завеждащ театрален реквизит — Васил Сапунджиев, шивашко ателие — Мария Бурова и Цоньо Казаков, железарско ателие — Искрен Мирчев, дърводелско ателие — Ангел Ганев, грим и перуки — Димитричка Тодорова.